

**NADER ONDERZOEK CAM-
PING DE BRON VALKEN-
BURG**

NADER ONDERZOEK CAMPING DE BRON VALKENBURG

Kenmerk: p20385/rap01
Versie: 1
Datum: 3 december 2020

Auteur: A.K. (Age) Muller
Projectleider: P.I. (Pim) Godschalk
Veldwerk: A.K. (Age) Muller, I. (Ilse) Cameron
Kwaliteitscontrole: P.I. (Pim) Godschalk
Opdrachtgever: Huttoopia

Contactpersoon: dhr. P. Visser

Dit rapport is digitaal gegenereerd en derhalve niet voorzien van een handtekening. De inhoud van de rapportage is aantoonbaar gecontroleerd en vrijgegeven.

© ATKB voor natuur en leefomgeving. Gebruik en overname van gegevens alleen toegestaan met volledige bronvermelding.

ATKB ASSEN
STATIONSSTRAAT 29C
9401 KW ASSEN

ATKB MIDDELHARNIS
PRINS BERNHARDLAAN 147
3241 TA MIDDELHARNIS

ATKB WAARDENBURG
KOEWEISTRAAT 7
4181 CD WAARDENBURG

ATKB ZOETERMEER
BARON DE COUBERTINLAAN 3
2719 EN ZOETERMEER

KVK 27 1771 40
BTW NL 8076 36 757B01
IBAN NL53 RABO 0160177529

INHOUD

1.	Inleiding		1
1.1	Aanleiding	1	
1.2	Doel	1	
1.3	Leeswijzer	1	
2.	Huidige en toekomstige situatie		2
2.1	Beschrijving huidige situatie	2	
2.2	Werkzaamheden en toekomstige situatie	3	
3.	Methode		5
3.1	Grote bosmuis	5	
3.2	Broedvogels en eekhoorn	6	
3.3	Veldbezoek	8	
4.	Resultaten veldonderzoek		9
4.1	Grote bosmuis	9	
4.2	Broedvogels	9	
4.3	Overige	10	
5.	Effectenanalyse aanwezige soorten		11
5.1	Inleiding	11	
5.2	Vogelnesten	11	
5.3	Vleermuizen	11	
6.	Conclusies		12

I. INLEIDING

I.1 AANLEIDING

Huttopia heeft het voornemen om delen van camping de Bron in Valkenburg te herinrichten en enkele bomen te kappen.

Uit de door ATKB uitgevoerde quickscan (kenmerk 20200676/rap01, versie 1, dd. 13 augustus 2020) blijkt dat de werkzaamheden mogelijk effect hebben op het leefgebied van de grote bosmuis en op nesten van de ransuil, buizerd en eekhoorn. Hierom is een nader onderzoek uitgevoerd naar grote bosmuis en zijn de bomen gecontroleerd op nesten. De grote bosmuis is beschermd onder artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming. De ransuil en buizerd zijn beschermd op de Europese Vogelrichtlijn en artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming. De eekhoorn is beschermd onder artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming. Als gevolg van de werkzaamheden kunnen verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming overtreden worden.

Tijdens het nader onderzoek is onderzocht of de grote bosmuis voorkomt op de camping en in welke aantallen. Ook is onderzocht of er nesten die (mogelijk) van ransuil, buizerd of eekhoorn zijn in de te kappen bomen op de camping aanwezig zijn.

I.2 DOEL

De doelstelling voor het nader onderzoek is geformuleerd in onderstaande onderzoeksvragen:

- Maakt de grote bosmuis gebruik van het plangebied?
- Zijn er (mogelijke) nesten van ransuil, buizerd en eekhoorn aanwezig in het plangebied?
- Wat is de omvang en duurzame staat van instandhouding van de populatie die bij de ingreep betrokken is?
- Wat zijn de effecten van de voorgenomen werkzaamheden op beschermde soorten, die (mogelijk) gebruik maken van het plangebied?
- Welke maatregelen dienen te worden uitgevoerd om negatieve effecten op beschermde soorten te voorkomen of te beperken?
- Welke maatregelen moeten worden uitgevoerd om aan de zorgplicht te voldoen?
- Welke maatregelen worden er getroffen om zorgvuldig handelen ten aanzien van de beschermde soorten te garanderen?
- Is het noodzakelijk om voor de voorgenomen werkzaamheden een ontheffing Wet natuurbescherming aan te vragen?

I.3 LEESWIJZER

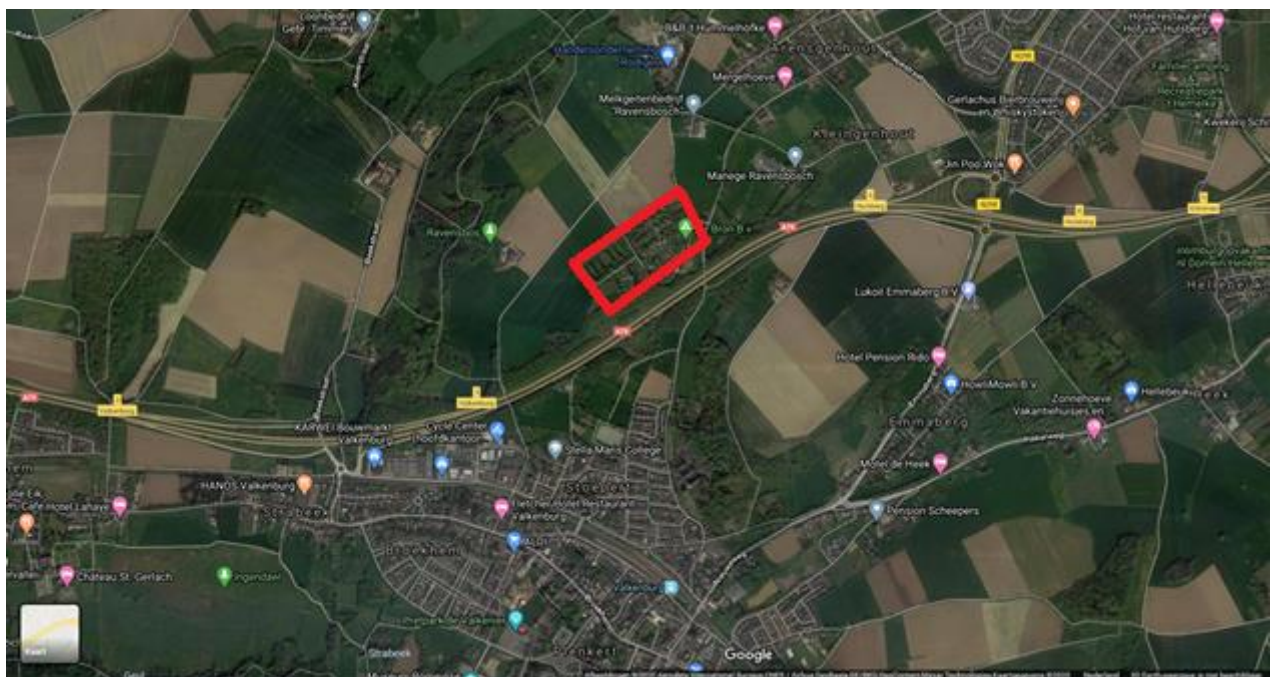
In hoofdstuk twee is een beschrijving van het plangebied weergegeven en de uit te voeren werkzaamheden zijn hier benoemd. Hoofdstuk 3 gaat in op de methode van het nader onderzoek en in hoofdstuk 4 worden de resultaten besproken. In hoofdstuk 5 worden de effecten bepaald van het plan op de beschermde soorten die gebruik maken van het plangebied. Hier worden ook maatregelen voorgesteld om zorgvuldig te handelen ten aanzien van beschermde soorten. Ook wordt beargumenteerd of een ontheffing noodzakelijk is voor het uitvoeren van de werkzaamheden. Het laatste hoofdstuk geeft een samenvattende conclusie van de bevindingen uit deze rapportage.

2. HUIDIGE EN TOEKOMSTIGE SITUATIE

2.1 BESCHRIJVING HUIDIGE SITUATIE

Het plangebied betreft een camping en is gelegen direct ten noorden van de A79 (zie figuur 1). Het grootste deel van het plangebied bestaat uit grasvelden die regelmatig gemaaid worden. Dit wordt doorsneden door enkele laurierhagen en is aan alle zijden omringd door bomen. Op het noordelijke en westelijke deel van het plangebied zijn enkele bomenrijen (voornamelijk zomereik en sparren) aanwezig. Daarnaast staan verspreid over het terrein enkele losse bomen van verschillende soorten.

Op het terrein bevinden zich drie sanitairgebouwen, twee daarvan zijn stenen gebouwen, één met spouwmuur, de derde is een stalen constructie. Om het grootste sanitair gebouw is een groenperk aangelegd. Er zijn een aantal stacaravans, blokhutten en houten wagens geplaatst. Deze staan allen los op de grond. Daarnaast zijn er nog een receptiegebouw, speeltuin, zwembad en een restaurant aanwezig.

Figuur 1. Globale ligging plangebied. Bron ondergrond: Google Maps.

Rijbeplanting sparren met mogelijk nest ransuil (niet zichtbaar)

Rijbeplanting eiken, locatie toekomstige parkeerplaats

Figuur 2. Huidige situatie plangebied.

2.2 WERKZAAMHEDEN EN TOEKOMSTIGE SITUATIE

Ten behoeve van de gedeeltelijke herinrichting van de camping worden enkele bomen gekapt. Een aantal van deze bomen worden met het oog op de veiligheid gekapt, het betreft hier enkele sparren (aangegeven met de donkergroene arcering in figuur 3) die door toedoen van een kever (vermoedelijk letterzetter) zijn doodgegaan. De overige te kappen bomen betreffen sparren op de te realiseren parkeerplaats en enkele bomen rond het sanitairgebouw aan de noordzijde om een doorsteek te realiseren. Het zal hier om hooguit vijf bomen gaan. De rest van de bomen zal behouden blijven. Er worden hooguit enkele takken gesnoeid. Ook worden twee van de sanitaire voorzieningen gesloopt. Hiervoor komt één voorziening in de plaats. Mogelijk wordt één van de twee (die nu op de plek van de nieuwe voorziening staat) alleen gerenoveerd.

Er wordt een nieuw zwembad aangelegd en een terras. Verder worden er enkele permanente houten hutten op blokken geplaatst. Deze laatste aanpassingen vinden plaats op de bestaande grasvelden en hiertoe worden dus geen bestaande groenstructuren, zoals hagen of bomen, verwijderd.

Er wordt aan de noordzijde van de camping een extra toegangsweg aangelegd. Het aantal standplaatsen neemt af. In figuur 3 (deze figuur is groter opgenomen in de bijlage) is te zien welke delen van de camping worden aangepast.

Een planning van de werkzaamheden is niet specifiek bekend. Er is al een aantal aanpassingen uitgevoerd. Waarschijnlijk wordt in december 2020 gestart met de overige werkzaamheden.

3. METHODE

3.1 GROTE BOSMUIS

Onderzoek naar de grote bosmuis is uitgevoerd met behulp van loopvallen. Het onderzoek heeft plaatsgevonden in de periode dat de populatiedichtheden en daarmee ook de vangkansen van kleine zoogdieren het grootst zijn (augustus-november). Bij het vallenonderzoek is de IBN-plus methode aangehouden. Daarbij wordt per vangplek steeds twee nachten gevangen, waarbij vier controlerondes worden gemaakt (IBN-plus; zie Bergers 1997 voor een beschrijving van deze methode). Bij deze methode wordt aangenomen dat indien de vallen goed geplaatst zijn twee vangdagen voldoende zijn om de aan- dan wel afwezigheid van de grote bosmuis vast te kunnen stellen. Voorafgaand aan het vangen dienen de vallen minimaal 48 uur voor het vangen in het veld geplaatst te zijn waarbij het vangmechanisme geblokkeerd is (pre-bait). Op deze wijze kunnen de dieren wennen aan de vallen.

De vallen zijn gevuld met appel, havermout, wortel en hooi. Dit dient als lokvoer en om de omstandigheden en overlevingskansen voor gevangen muizen zoveel mogelijk te optimaliseren. Bij elke controle wordt gecontroleerd of het hooi in de vallen nog droog is (om schimmel te voorkomen) en wordt dit zo nodig vervangen. Ook worden de appel, havermout, wortel en meelwormen aangevuld.

De vallen zijn uitgezet in twee raaien van tien keer twee vallen (in totaal dus 40 inloopvallen) in biotopen waarbij de trefkans op grote bosmuis het grootste is (zie figuur 4 voor de locatie van de raai en figuur 5 voor een impressie van de plaatsing van de vallen). De raaien zijn bij het begin en einde gemarkeerd met een afzetlint en daar tussen om de 10 meter neergezet, zodat de vallen eenvoudig terug te vinden zijn.

Figuur 4. Locaties geplaatste vallen (blauw) in het plangebied (rood).

Figuur 5. Voorbeeld plaatsing vallen.

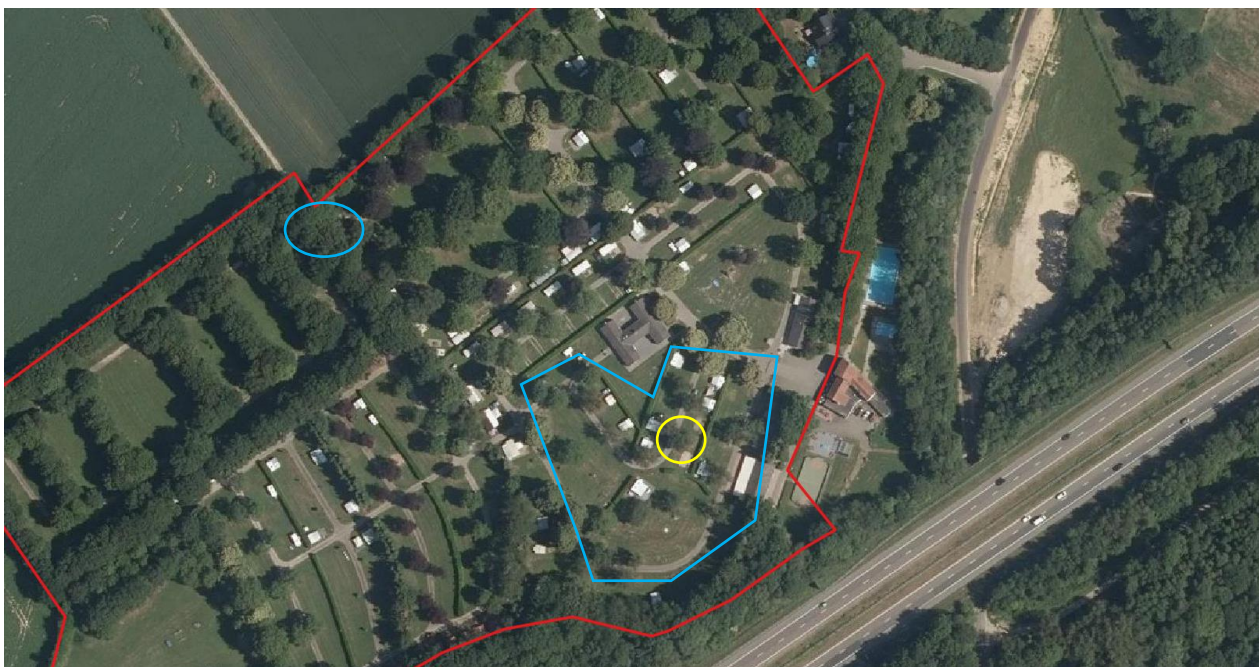
3.2 BROEDVOGELS EN EEKHOORN

Voor de controle op nesten van beschermde is gebruik gemaakt van een hoogwerker. Hiermee zijn de te kappen bomen (zie figuur 6) over de volledige lengte van de stam geïnspecteerd op de aanwezigheid van nesten. Bij aangetroffen nesten is gezocht naar veren of andere indicatoren die kunnen duiden op van welke soort het nest is. Hierbij is ook gecontroleerd op eventuele nesten van eekhoorn.

Enkele overige te kappen bomen op het terrein zijn visueel vanaf de grond geïnspecteerd op de aanwezigheid van (eekhoorn)nesten en/of holten. Het gaat daarbij om de kersenbomen die rond de ingang van het campingterrein staan en waarvan enkele exemplaren met een slechte vitaliteit worden gekapt.

Figuur 6. De te kappen bomen die gecontroleerd zijn met een hoogwerker (geel omlijnd).

Figuur 7. Vanaf de grond geïnspecteerde bomen (blauw omlijnd omlijnd). Geel omlijnd is een kersenboom met een holte die geschikt is voor vleermuizen.

3.3 VELDBEZOEK

Voor een overzicht van de veldbezoeken en weersomstandigheden, zie tabel 1.

Tabel 1 Algemene gegevens van de uitgevoerde onderzoeksronden

Datum	Tijd Van-tot	Temp. (° C)	Wind (Bft)	Weer en bewolking	Onderzoek gericht op
13-11-2020	10:00 – 12:00	11	1	Droog, bewolkt	Controle bomen op nesten vanaf de grond
19-11-2020	15:00 – 16:30	12	3 WZW	Droog en bewolkt	Uitzetten vallen
21-11-2020	16:30 – 16:45	8	4 ZZW	Droog en bewolkt	Vallen op scherp zetten
22-11-2020	08:00 – 09:00	8	3 ZW	Motregen	1 ^e controle
22-11-2020	20:00 – 21:00	8	3 ZW	Motregen	2 ^e controle
23-11-2020	08:15 – 09:00	9	2 ZZW	Droog en bewolkt	3 ^e controle
23-11-2020	09:00 – 12:00	9	2 ZZW	Droog en bewolkt	Bomen controle met hoogwerker
23-11-2020	18:00 – 19:00	9	2 ZZW	Droog en bewolkt	Eindcontrole en op- ruimen

4. RESULTATEN VELDONDERZOEK

4.1 GROTE BOSMUIS

Tijdens het onderzoek naar grote bosmuis zijn in totaal vier muizen gevangen. Dit betreft driemaal een rosse woelmuis en eenmaal een gewone bosmuis (zie figuur 7). De grote bosmuis is niet aangetroffen. Gezien de geringe hoeveelheid muizen die is gevangen en de ligging van de camping te midden van open (agrarisch) gebied, is het hierdoor uit te sluiten dat de grote bosmuis voorkomt op de camping. De grote bosmuis wordt in het vervolg van deze rapportage niet meer behandeld.

Figuur 8. Muizen gevangen in het plangebied. Links gewone bosmuis, rechts rosse woelmuis.

4.2 BROEDVOGELS

Tijdens de broedvogelcontrole zijn in totaal drie nesten aangetroffen (figuur 8 en 9). Eén hiervan is van houtduif. Dit nest is plat en bestaat uit enkele takken. Bij de andere twee was niet te achterhalen welke soort het betrof. Mogelijk zijn één of beide nesten van ransuil. Er is een historische waarneming bekend van een ransuil op deze locatie, en de verstopte locatie van de nesten in een jaarrond groene boom is passend bij ransuil. Bovendien is de ransuil relatief tolerant ten aanzien van verstoring, zodat een nest op een camping niet onmogelijk is. De nesten bevinden zich in de enige conifeer in de rij sparren en de tweede spar aan de westzijde van de noordelijke helft van de rij sparren.

Nesten van de buizerd zijn niet aangetroffen.

Figuur 9. Aangetroffen nesten van houtduif (blauwe ster) en onbekende soorten (rode sterren).

Figuur 10. De aangetroffen nesten. Links (een bol van naalden met een kom bovenop) en midden (trechtersvorming) van de onbekende soorten. Rechts van houtduif (platte verzameling takken).

4.3 OVERIGE

Van eekhoorn zijn geen nesten aangetroffen. Aantasting van essentieel leefgebied van deze soort is uit te sluiten. De eekhoorn wordt in het vervolg van deze rapportage niet meer behandeld.

In een kersenboom is een holte aangetroffen die mogelijk geschikt is voor vleermuizen (zie figuur 7, geel omlijnd). Deze boom is in goede conditie en staat daarom niet op de planning om op korte termijn gekapt te worden.

5. EFFECTENANALYSE AANWEZIGE SOORTEN

5.1 INLEIDING

In deze paragraaf wordt een effecteninschatting gedaan van het plan op de aanwezige soorten in het plan-gebied. In de volgende paragraaf wordt duidelijk welke effecten kunnen leiden tot overtreding van de Wet natuurbescherming.

5.2 VOGELNESTEN

Kap van de boom met het houtduifnest is, buiten het broedseizoen, geen overtreding van verbodsbepa-lingen. De houtduif bouwt namelijk gemakkelijk een nieuw nest. Een nest van deze soort is alleen be-schermd wanneer het in gebruik is. Bij kap voor 1 maart is het niet nodig nog een aanvullende broedvogel-controle uit te voeren.

De bomen met de twee onbekende nesten dienen te worden behouden tot nader onderzoek heeft vastge-steld of ze in gebruik zijn door ransuil. Wanneer de bomen nu gekapt worden, leidt dit tot verlies van een mogelijk jaarrond beschermd nest. Dergelijke nesten mogen dus ook niet buiten het broedseizoen worden verwijderd, omdat het aantal nestlocaties voor deze soorten beperkt beschikbaar is.

Wanneer de bomen behouden blijven, is verder onderzoek niet nodig. Omdat de nesten goed verstopt zit-ten en momenteel niet in gebruik zijn, kunnen omliggende bomen wel gekapt worden. De functionaliteit van de nesten blijft behouden. Nader onderzoek kan worden uitgevoerd door drie avondbezoeken in de periode maart tot en met juli uit te voeren.

5.3 VLEERMUIZEN

Er is één boom aangetroffen (figuur 7) met een holte die mogelijk geschikt is voor vleermuizen. Bij kap van deze boom kan een verblijfplaats worden vernietigd (overtreding art. 3.5 Wnb). Kap is echter niet op korte termijn voorzien.

Mocht dit in de toekomst alsnog gebeuren, dan is minimaal een controle met een endoscoop nodig om te kijken of de holte diep genoeg is om geschikt te zijn voor vleermuizen (dit was vanaf de grond niet volledig vast te stellen).

6. CONCLUSIES

De grote bosmuis komt niet voor op de camping. Er zijn geen verdere stappen noodzakelijk voor deze soort. Dit geldt ook voor de buizerd en de eekhoorn.

Twee van de drie aangetroffen nesten zijn mogelijk van ransuil. Kap van deze bomen is nog niet mogelijk. Er dient onderzoek in de broedperiode gedaan te worden naar het gebruik van deze nesten. Dit betreft drie veldbezoeken in de avonden in de periode maart tot juli.

Er is één kersenboom met een holte die geschikt is voor vleermuizen. Deze boom kan niet zonder voorafgaand onderzoek worden gekapt. Kap staat echter niet op korte termijn op de planning.

De overige bomen kunnen worden gekapt buiten het broedseizoen (1 maart tot 1 augustus).

